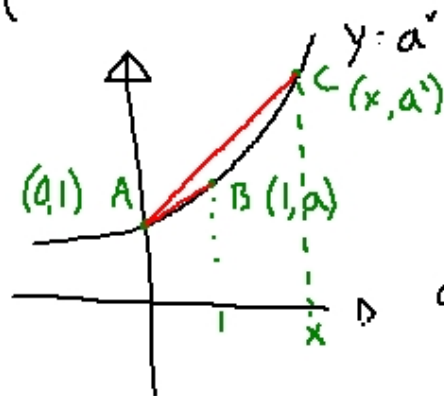

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{a^x}{x^x} = \infty$$

$a > 1$, α konstant

$$(2^n > n^2 \quad n \geq 5)$$

Lutningen hos $AC >$
 $\geq$ Lutningen hos AB .

$$\Rightarrow \frac{a^x - 1}{x} = \frac{a^x - 1}{x - 0} \geq \frac{a - 1}{1 - 0} = a - 1$$

$$\Rightarrow a^x \geq x(a-1) + 1 > x(a-1)$$

$$\Rightarrow \frac{a^x}{x^x} > \frac{x(a-1)}{x^x} = x^{1-x}(a-1)$$

Om $\alpha < 1$ så $\lim_{x \rightarrow \infty} x^{1-\alpha} = \infty$
så $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{a^x}{x^\alpha} \geq \lim_{x \rightarrow \infty} x^{1-\alpha} (a-1) = \infty$

Om $\alpha \geq 1$ så skriver vi om uttrycket

$$\frac{a^x}{x^\alpha} = \left(\frac{a^x}{x^\alpha} \right)^{\frac{2\alpha}{2\alpha}} = \left(\frac{a^{\frac{x}{2\alpha}}}{x^{\frac{\alpha}{2\alpha}}} \right)^{2\alpha} < 1$$

Det ger att $\frac{a^{\frac{x}{2\alpha}}}{x^{\frac{\alpha}{2\alpha}}}$ är på samma form som tidigare.

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{a^x}{x^\alpha} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{a^{\frac{x}{2\alpha}}}{x^{\frac{\alpha}{2\alpha}}} \right)^{2\alpha} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\log_a x}{x^\alpha} = 0 \quad a > 1, \alpha > 0$$

Set $t = \log_a x$, $x \rightarrow \infty \Rightarrow t \rightarrow \infty$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\log_a x}{x^\alpha} = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{t}{(a^t)^\alpha} = 0$$

$$x = a^{\log_a x}$$

$$\frac{a^t}{t^\alpha} \rightarrow \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} x^\alpha \log_a x = 0 \quad a > 1, \alpha > 0$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^+} x^\alpha \log_a x &= \left[\begin{array}{l} x = \frac{1}{t}, t = \frac{1}{x} \\ x \rightarrow 0^+, t \rightarrow \infty \end{array} \right] = \lim_{t \rightarrow \infty} t^{-\alpha} \log_a \frac{1}{t} = \\ &= \lim_{t \rightarrow \infty} t^{-\alpha} (-\log_a t) = 0 \end{aligned}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^n}{n!} = 0 \quad \frac{2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2}{4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1}$$

$$\begin{aligned} [a] &= 2 \\ a &= 2.5 \\ n &> a \\ 3 &= [a] + 1 \end{aligned}$$

$$\frac{a^n}{n!} = \frac{a \cdot \dots \cdot a}{n \cdot (n-1) \cdot \dots \cdot 1} = \frac{a}{n} \cdot \frac{a}{n-1} \cdot \dots \cdot \frac{a}{1}$$

Om n är stort

$$\frac{a}{n} \cdot \frac{a}{n-1} \cdot \dots \cdot \frac{a}{[a]+1} \cdot \frac{a}{[a]} \cdot \dots \cdot \frac{a}{1}$$

heltalsdelen
av a

ngn konstant C
som inte beror
av n

$$\frac{a^n}{n!} < C \frac{a}{n} \rightarrow 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$$

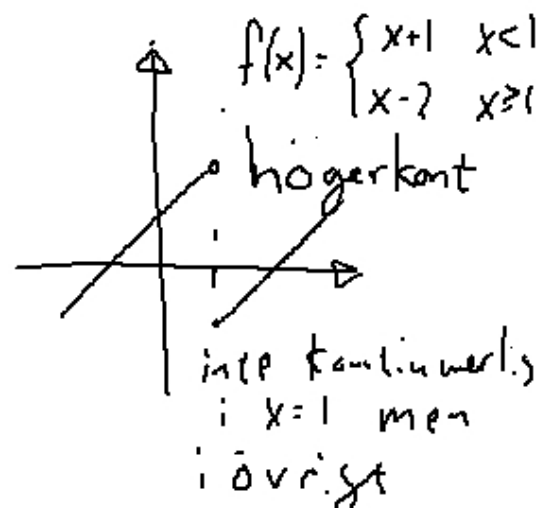
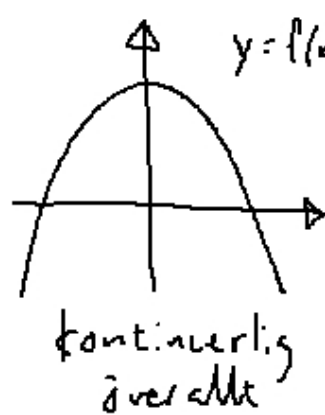
$$\sqrt[n]{n} = n^{\frac{1}{n}} = e^{\frac{1}{n} \ln n} = (e^{\ln n})^{\frac{1}{n}}$$

så

$$\lim_{n \rightarrow \infty} e^{\frac{1}{n} \ln n} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \ln n} = e^0 = 1$$

Kontinuitet

Def. f kontinuerlig i a
om $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = f(a)$

högerkontinuerlig

$$\lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = f(a)$$

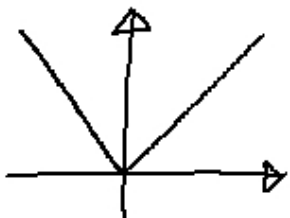
vänsterkontinuerlig

$$\lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = f(a)$$

$$\text{Ex: } f(x) = \begin{cases} x+1 & x < 1 \\ x-2 & x \geq 1 \end{cases}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = -1 = f(1) \quad \text{högerkontinuerlig}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 2 \neq f(1)$$

Ex. $f(x) = |x|$
är kontinuerlig
i $x = 0$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} |x| = \lim_{x \rightarrow 0^+} x = 0 \quad f(0) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} |x| = \lim_{x \rightarrow 0^-} -x = 0$$

Def: f sägs vara kontinuerlig
om den är kontinuerlig i
alla punkter i definitionområdet.

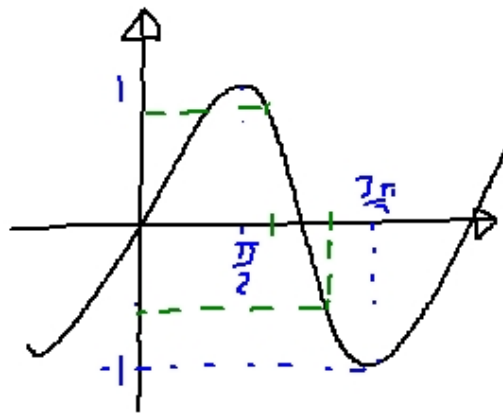
Sats: Varje elementärt uttryck
definierar en kontinuerlig
funktion.

$$\text{Ex: } f(x) = \begin{cases} 0 & x \text{ rationellt} \\ 1 & x \text{ irrationellt} \end{cases}$$

Sats (om mellan liggande värden)

Ex: $\sin x$ antar
värdena $-1, 1$ och
därmed också
alla värden mellan
 $-1, 1$.

Ex: Alla tredjegradsfunktioner
(med reella koefficienter)
har minst en reell rot.

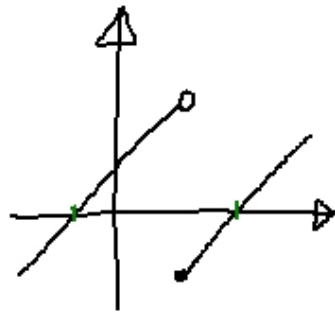
Bevis: $p(x) = x^3 + ax^2 + bx + c$, Ekvationen
 $\therefore p(x) = 0$. $\lim_{x \rightarrow \infty} p(x) =$
 $\lim_{x \rightarrow \infty} x^3 \left(1 + \frac{a}{x} + \frac{b}{x^2} + \frac{c}{x^3} \right) = \infty$ $\lim_{x \rightarrow -\infty} p(x) = -\infty$

Så för $x > 0$ x stort
måste $p(x) > 0$ och för
 $x < 0$, $|x|$ stort måste $p(x) < 0$
så satsen om mellanliggande
värden säger att $p(x)$ någonstans
måste bli 0.

Sats (Om extremvärden)

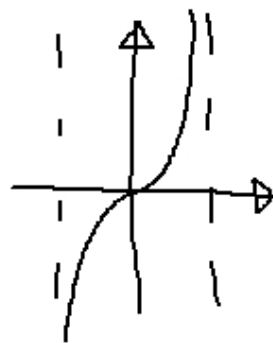
f kontinuerlig på $[a, b]$
 $\Rightarrow$ antar f max och min
i intervallet

$$f(x) = \begin{cases} x+1 & x < 1 \\ x-2 & x \geq 1 \end{cases}$$

På $[-2, 3]$ finns
 minsta värde, men
 ej största värde

$$\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

Om intervaller
 ej är slutet behövs
 max och min inte
 antas.